

LOPPUTUNTI:

- **Oppikirjan s. 143-151**
- **Täytä taidetaulukosta:**
 - uusklassismi
 - romantiikka
 - realismi
 - impressionismi
 - kubismi

TAIDE 1800-1900- LUVUILLA

Maalaustaide, kuvanveisto ja
arkkitehtuuri

Uusklassismi

Jacques-Louis David;

Horatiuksen vala ja Marat' n kuolema

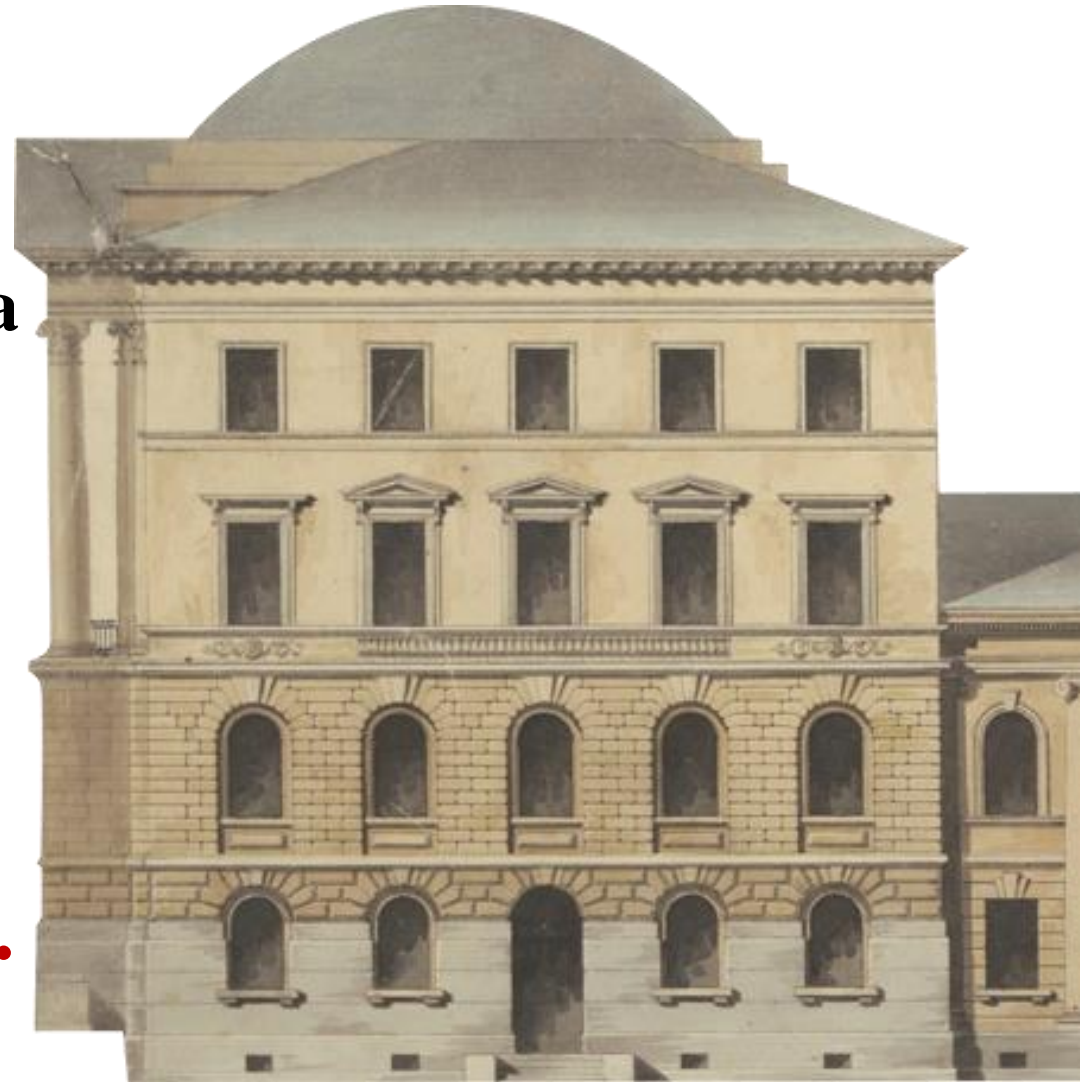
Huom!!! Valistus

Uusklassismi

- 1700-luvun puoliväli
- Valistus arvosti selkeyttä, antiikin Pompeijin kaivaukset.
 - Antiikin kuvanveistoa pidettiin värittömänä, uusklassismin maalauksissa värit jätettiin toissijaisiksi
- Selkeät suoraviivaiset muodot, vaaleat värit.
 - Isänmaallisuus, urhoollisuus, moraalit, velvollisuuden tunne, idealismi, Antiikin mytologia, historialliset kohtaukset, maisemat
 - **Empire** = hallitsijoiden tyyli, klassismi
- David, Maratin kuolema. Helsingin senaatintorin rakennukset

Valistuksen vaikutukset taiteeseen

- Valistuksen ajan taidesuunta
- Valistuksen järjen palvonta näkyi taiteessa ilmaisun selkeytenä ja paluuna antiikin esikuviin.
- **Arkkitehtuurissa ja sisustuksessa tyyli suunta tunnetaan empirenä.**

Suomalaista empireä edustaa mm. Engelin piirtämä Senaatintalo Helsingissä.

Romantiikka

Eugene Delacroix; Khios-saaren verilöyly

John Constable; Salisburyn katedraali

Romantiikka

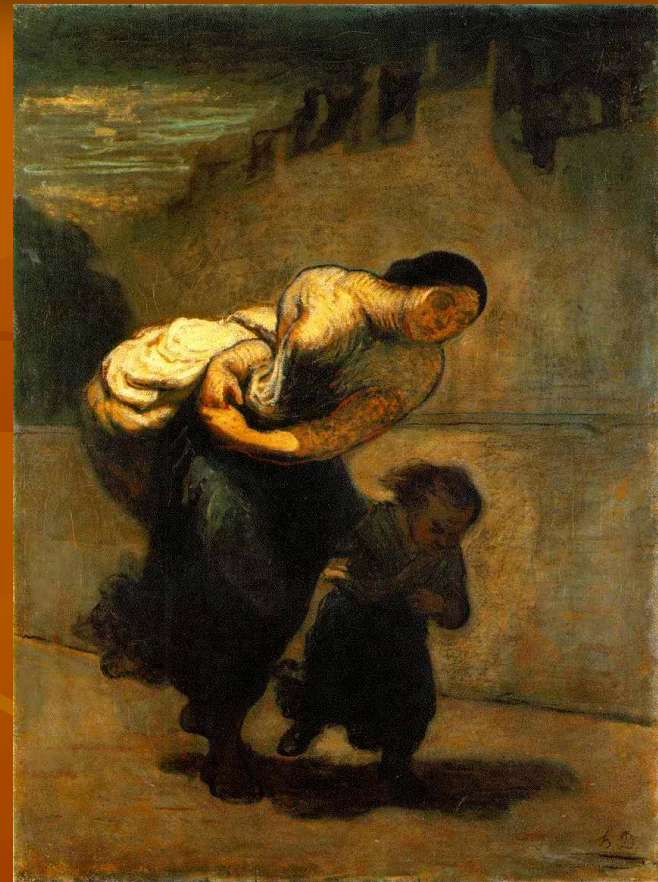
- 1800-luvun alkupuoli
- Kansallinen herääminen, yksilöllisyys, pako todellisuudesta
- Aiheet usein historiasta, tunteellisia, rikkaat värit, kaunistelevia, ei tiukkaa muotokieltä
 - Tunne, tunnelmat, vapaus, kauhu, mielikuvitusta kiehtova...
 - Kirkkoja, luostareita, linnoja, raunioita, legendat, kansakunnan historia...
 - Luonto usein pääosassa, kokonaisuus, sadunomainen, kaukomaat
 - Menneisyyden ihannointi, alkuperäisyys (keskiaika, lähihistoria)

Huom!!!

NATIONALISMI

Realismi

Honore Daumier; Taakka/Pesijätär
Jean-Francois Millet; Maalaiskuvia
Gustave Courbet; Hautajaiset

Realismi

Huom!!!

**Industrialismi
ja sosialismi**

- **1800-luvun jälkipuoli**
 - Vastavoima romantiikalle.
- **Teollistuminen, kaupungistuminen, sosialismi, tavalliset ihmiset; työväki, talonpojat**
- **Todellisuus, totuudenmukaisuus, rehellisyys, arkipäivä:** kuitenkin tulkintaa (ei valokuva)
- **Yhteiskunnalliset ongelmat!**
- **Värimaailma maaläheinen** (ruskea, vihreä, harmaa)
 - **Naturalismi** siitä äärimmilleen viety muoto!

IMPRESSIONISMI, EKSPRESSIONISMI

- Noin 1870 →
- Pääosin taidetta taiteen vuoksi.
- Kuvattiin kohteesta saatavaa hetken vaikutelmaa.
- Taiteilijan sisäinen vaikutelma.
- Monet, Impressio – nouseva aurinko

Impressionismi

Claude Monet ; Impression Soleil Levant

Pierre-Auguste Renoir; Soutelua Seine-joella

Georges Seurat; Sirkus

Impressionismi

Valokuvauksen keksiminen!

- **Vaikutelma** juuri siitä hetkestä, kun näkee kohteen
- **Aistit, ohikiitävä hetki**
- **Ulkoilma, valo, kirkkaat värit**
- **Vaikutelma, kun näen tai koen**
- **Siirtyminen ateljeesta ulkoilmaan**
- **Taiteilijan vapaus odotuksista, säännöistä, ääri viivoista...**

Ekspressionismi

Moderni maailma 1900-1

Vincent van Gogh; 12 auringonkukkaa maljakossa

Paul Cezanne; Mardi Grass

Paul Gauguin; Tahitilaisia naisia rannalla

Ekspressionismi

- Taiteilijan sisäinen, subjektiivinen kokemus
- Ihmismielen sisäiset tilat ja tunteet
- Ei enää ulkoista ja objektiivista todellisuutta
- Rajut siveltimenvedot
- Voimakkaat värit
- Toisinaan myös perspektiivin hylkääminen

KUBISMI SURREALISMI

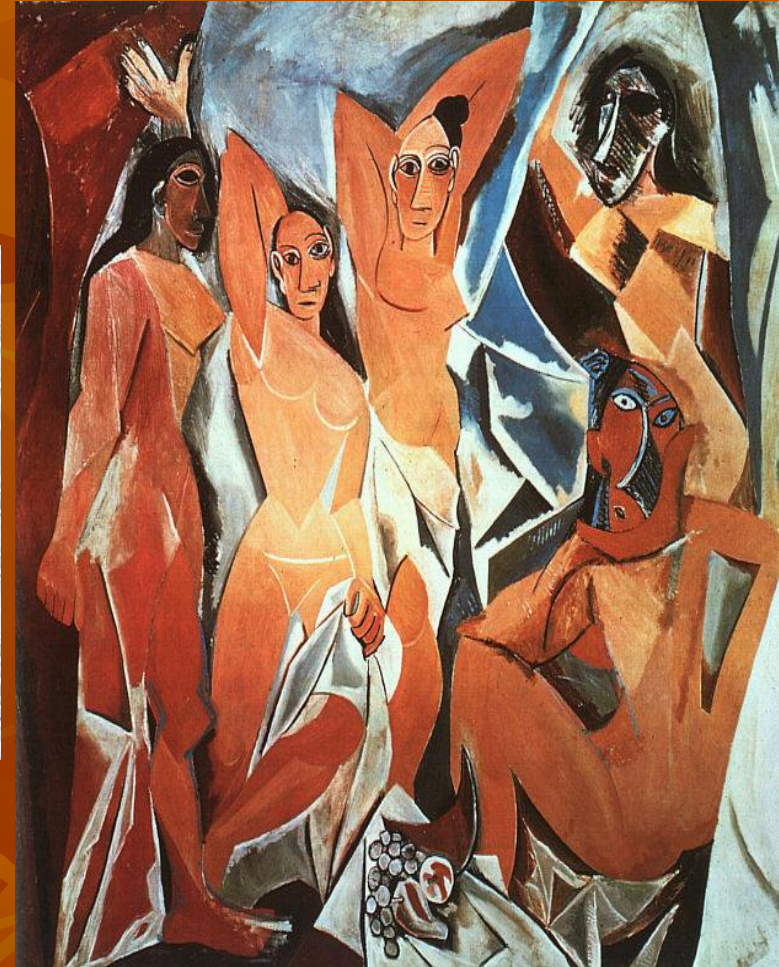
- 1900-luvun alkupuoli.
- Teollistumisvauhti kiihtyy.
- Nopeuden ihailu.
- Ensimmäinen maailmansota.
- Abstraktiset geometriset muodot
- Unenomaiset aiheet
- Seksuaalisymboliikka (Freud)

Kubismi

Pablo Picasso;

Guernica ja Avignonin naiset

Moderni maailma 1900-l

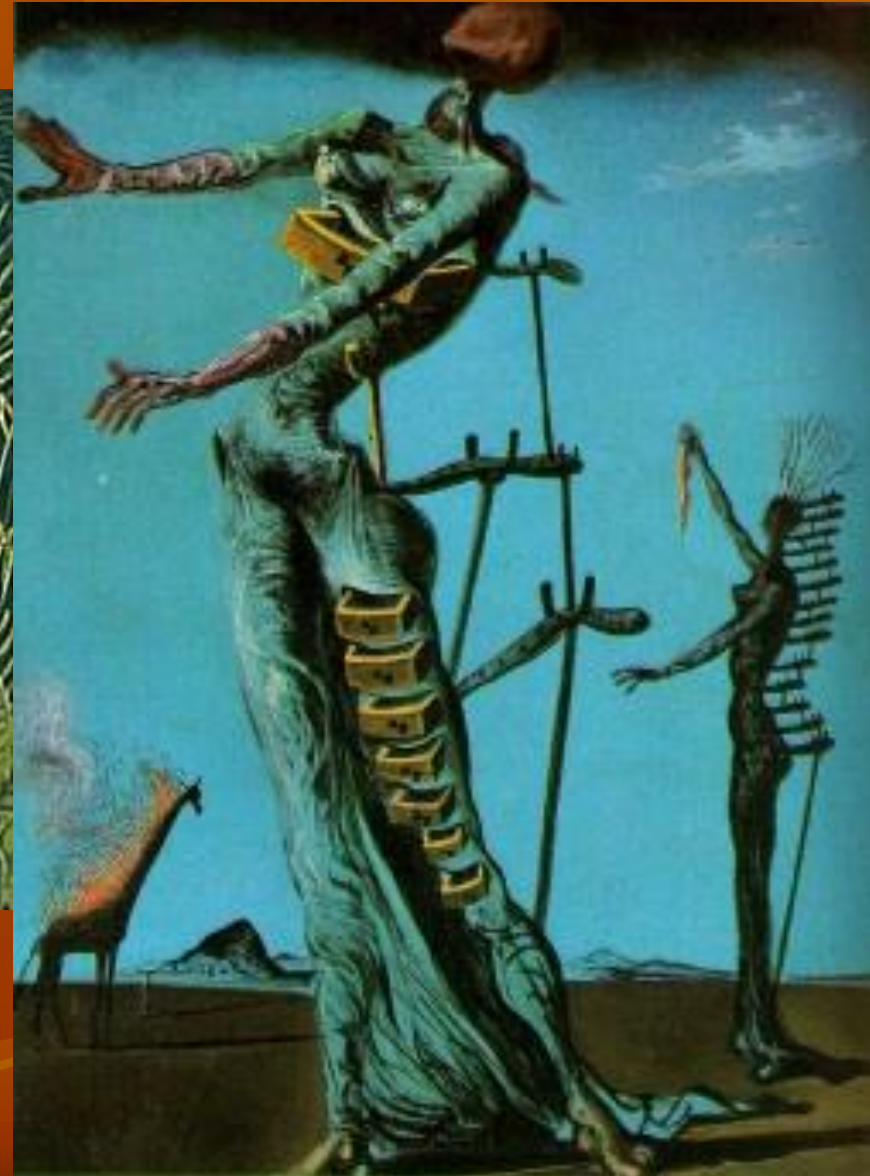

- Mallin rikkominen
- Ei perspektiiviä
- Särmät, kulmat, sirpaleet
- Irrallisia kappaleita, ”palapeli”
- Geometria, kuutiot
- Värit ei tärkeitä
- ”Maalaan muotoja niin kuin ajattelen, en niin kuin ne näen”.

Surrealism

Henri Rousseau; Traumgarten/Unipuisto

Salvador Dali; Palavat kirahvit

- **Todellisuuden yläpuolella**
- **Irrationaalinen ja kontrolloimaton**
- **Psykoanalyttinen alitajunnan tutkiminen**
- **Unimaailma**
- **”Kaunis kuin ompelukoneen ja sateenvarjon satunnainen kohtaaminen leikkauspöydällä”**